

idet det forekommer mig, at der i de Indbringelsesforslag til Adressen, som foreligge, findes noget Ubestemt, og det er netop Begrebet „national“. Jeg har allerede tidligere gjort opmærksom herpaa, og skal ikke nu komme tilbage dertil; jeg har gjort mig Umage for at tage en af en ærlig og oprigtig national Mand givne Definition af Begrebet „national“ som et politisk Begreb — kun som saadant have vi her dermed at gjøre — og dette har jeg sat ind i den Overtydning, at der netop i mit Forslag staaer, at Staten skal være politisk national og ikke Andet; Ordene ere tydelige nok. At jeg har sat „Statsordning“ istedetfor „Statstilværelse“, ligger blot deraf, at Ordet „Tilværelse“ ellers vilde komme til at staae to Gange. Ordene: „Som værner om Folkets Væsen og Character“ ere ogsaa tydelige nok; thi er Folkets Væsen dansk national, saa værnes der om det danske Nationale, og er dets Character virkelig dansk national, saa gaaer mit Forslag ud paa at værne om den danske nationale Character. Den selvstændige Bestaaen er altsaa fremhævet her fuldt saa stærkt som i de andre Forslag, og den „folkelige Tilværelse“ forekommer mig netop at være Frihedens Betegnelse, naar denne skal støttes paa Righeden. Naar man kun holder sig til Friheden uden at fremhæve Righeden, have vi seet i en Række af Stater, at det Folkelige er aldeles forsvundet, medens Friheden dog har været meget stor. Jeg vil endog gaae meget videre og sige, at dersom man strækker Begrebet om Frihed meget vidt, kan det, seet fra en vis Side, kræve Tilintetgjørelse af Righeden. Bort Samfund hviler for nærværende Tid paa den Betingelse, at Friheden er folkelig, og for at dette skulde kunne staae klart i Adressen, har jeg optaget disse Ord; naar vi ville gaae dem alle igjennem, troer jeg ikke, at et eneste af dem er svævende. Dersom man siger, at saafremt vi paa eengang fik en Stat, hvori flere Nationaliteter vare tilstede, kunde denne Betegnelse ogsaa passe, saa svarer jeg: Det er ganske rigtigt. Til vi, hvad der har været, og hvad vi lykkeligtvis ikke

ere ganske af med endnu, nemlig en Stat, hvori vi havde to Nationaliteter, saa maatte vi, for at være sikre paa, at den ene ikke undslap os, søge det eneste Middel til at holde den hele danske Nationalitet sammen, idet vi fandt os til Rette ved Siden af den anden Nationalitet, og Kongen havde da ogsaa her den Vei, vi ønskede, at han maatte benytte ligeoverfor sit Folk i det Hele. Hvis vi tænkte os den Ulykke indtræde, at det danske Rige indskrænkes saaledes, at det ikke engang indenfor sine Grændser faaer Alt det, som i sproglig Betydning er nationalt dansk, saa passer altsaa denne Sætning complet og udfylder fuldstændig det politiske Begreb af „national“; men var Ulykken os derimod saa god, at vi nok en Gang kunde tilfikkre os dem af vore dansktalende Brødre, som boe i Slesvig, derved, at vi levede forlignelig med de Ulykke, som boe i samme Landsdeel, saa have vi ikke her opstillet en japanesisk Muur imod dem. Japanesere og Chinesere ere Ultranationalister, og hvorledes har det bekommet dem? Denne ultra og for vidt drevne Selvfjærlighed og Selvaflutning har skaffet dem ligesaa meget Fjendskab, som andre Omstændigheder, maastee noget forenede med den nævnte, have paadraget os. Jeg har stillet mit Forslag for at komme bort fra de Udtryk, der hænge sammen med en for os yderst farlig Misforstaaelse, som i den Grad er gaaet ud over os, at det, man nu her søger at værges imod, ikke engang, saavidt jeg kan skjønne, ligger indenfor Mulighedens Rige, ja jeg vil endog paastaae, at det ikke nogenstunde under den hele Periode, hvori der har været talt Saameget derom, har ligget for som Noget, der blot turde haabes eller ventes. Alt, hvad der har været fortalt os om, at nogenstomhelst Magt i Europa har givet den danske Regjering det allermindste Haab om, at man kunde eller vilde staae en Personalunion tilveie, er complet usandt; der har ikke været det Allermindste derom, det har jeg fra de sikreste Kilder. Jeg taler ikke her om Regjeringskilder; men Personer, om hvilke det er blevet sagt, at de vare